

DE LEBUINUS
oud-KATHOLIEK   **EVANGELISCH-LUTHERS**
HENGELO
DECEMBER 2018

HOE ZAL IK U ONTVANGEN?

Origineel

1. Wie soll ich dich
empfangen
und wie begegn ich dir,
o aller Welt Verlangen,
o meiner Seelen Zier?
O Jesu, Jesu, setze
mir selbst die Fackel bei,
damit, was dich ergötze,
mir kund und wissend sei.

Vertaling Liedboek voor de kerken
(1973)

1. Hoe zal ik U ontvangen,
hoe wilt Gij zijn ontmoet,
der wereld hoogst verlangen,
des harten heiligst goed?
Wil zelf uw fakkelt dragen
in onze duisternis,
opdat wat U behage
ons klaar en zeker is.

Vertaling Liedboek (2013)

1. Hoe zal ik U
ontvangen,
wat wordt mijn eerste
groet?
U, ieders hartsverlangen,
vervult ook mij met
gloed!
O Jezus, licht der wereld,
verlicht mij, dat ik weet
waarmee ik U moet eren,
U waardig welkom heet.

Ik kan mij vergissen, maar ik denk dat het lied 'Wie soll ich dich empfangen' van Paul Gerhardt bij velen van u bekend is. Als kind zong ik het veel en graag. De laatste jaren was het wat op de achtergrond geraakt, tot dat ik het enkele weken geleden in een dienst weer eens zong, in de versie die in het nieuwe lied is opgenomen. En vooral de tweede regel 'wat wordt mijn eerste groet' maakte de versie zoals ik die had geleerd, 'hoe wilt Gij zijn ontmoet' in mij wakker. Dat is toch een heel verschil! Overigens moet ik

hierbij zeggen dat ik het als kind, volgens mij, niet begreep wat ik zong. Het woord 'zijn' vatte ik vooral op als een bezittelijk voornaamwoord. Nou, maak er dan maar eens wat van.

Ik denk overigens dat de vertaling van de betreffende regel in het liedboek van 2013 beter is in het liedboek van 1973.

Hoe ontmoet ik U, hoe ontvang ik U?

In de Bijbel is op een aantal plaatsen het ontvangen van God aan de orde. Een van de uitnemendste is de lofzang van Maria. De engel Gods heeft haar aangezegd dat God haar zijn gunst heeft geschonken. Ze zal zwanger worden en een zoon baren, Zoon van de Allerhoogste. Tijdens haar zwangerschap bezoekt ze haar familielid Elisabeth. Deze oudere vrouw ontvangt Maria en de vrucht in haar schoot met grote vreugde en daarop antwoordt Maria "Groot maakt mijn ziel de Heer". Met deze jubel voegt ze zich in de weg die Hanna, de moeder van Samuel ging: de zegen komt van de Heer en mijn hart verheugt zich dankzij de Heer. Zo ontvangen deze vrouwen.

Hoe zal ik U ontvangen, wat wordt mijn eerste groet? Laten we, nu Kerst eraan komt, die vraag eens opnemen.

Maarten Luther heeft de lofzang van Maria, het Magnificat, op zijn geheel eigen wijze toegelicht en uitgelegd. Hij deed dat in 1521. Een jaar eerder had hij enkele van zijn belangrijkste werken geschreven: *Aan de christelijke adel van de Duitse natie over de verbetering van de christelijke natie* (augustus 1520; *De Babylonische gevangenschap van de kerk* (oktober 1520) en *De vrijheid van een christen* (november 1520). En u weet dat Luther in 1517 de 95 stellingen tegen de aflat schreef. Met andere woorden, het waren beladen jaren waarin Luther in hoog tempo en zeer geconcentreerd werkte. Met veel urgentie ook. Luther schreef zijn commentaar op het Magnificat in het jaar dat hij in Worms voor de keizer en de Rijksdag moest verschijnen, waarvan het resultaat was dat de excommunicatie in gang werd gezet.

Van zijn commentaar op het Magnificat leg ik u een aantal citaten voor, waarbij ik voor het overgrote deel de vertaling van H. Riedlinger (IJsselstein, 1983) volg, omdat hij de innigheid van de tekst van Luther heeft willen bewaren. De keuze van de citaten is gebaseerd op de vraag: *Hoe zal ik U ontvangen, wat wordt mijn eerste groet? Wie weet kan Luthers commentaar u en mij helpen bij deze ontvankelijkheid.*

p.47, 48

"Gods lof is alleen Gods werk, geen mensenwerk.

Dit woord ontspringt aan een grote vurigheid en een overstelpende vreugde, waarin zich heel Maria's gemoed en wezen van binnenuit in de Geest verheft. Daarom zegt zij niet: *ik* verhef God, maar *mijn* ziel, als wilde ze zeggen: Mijn wezen is met al zijn zinnen opgenomen in de liefde Gods in lofzang en in grote vreugde, zodat ik mijzelf niet meer meester ben en meer verheven word dan dat ik mezelf tot Gods lof verhef. Zoals allen ondervonden die met goddelijke zoetheid en geest overgoten werden, dat ze namelijk meer voelden dan ze konden uitdrukken.

Want het is geen werk van mensen, God in vreugde te loven, het is eerder een blijmoedig ondergaan en alleen een werk van God, dat niet in woorden meegedeeld kan worden maar dat alleen door de eigen ervaring gekend kan worden. Zoals David in Psalm

33 (34: 9) zegt: *Proeft en ziet hoe zoet God de Heer is, zalig de mens die op hem vertrouwt.* Eerst spreekt hij over het proeven en dan over het zien, omdat men het niet kan leren kennen zonder het zelf ondervonden en gevoeld te hebben. Maar hiertoe komt niemand wanneer hij niet, in diepste nood, met heel zijn hart op God vertrouwt. Daarom laat hij erop volgen: *Zalig is de mens die op God vertrouwt, want zo iemand zal in zichzelf het werk van God ervaren, dan zal hij ook de zoetheid vinden en komen tot alle kennis en inzicht.*"

p.50

"De toestand van de geest als beslissend punt bij de mens. Het gevaar voor de geest is dat hij bij de werken belandt.

Paulus nu bidt (1 Thess. 5: 23): *Moge God, die een God van vrede is, ons heilig maken, niet slechts voor een deel, maar geheel en al, door en door, dat geest, ziel en lichaam - dat alles heilig zij.* Over de diepere grond van dit gebed zou veel te zeggen zijn. Om kort te gaan, wanneer de geest niet meer heilig is, dan is niets meer heilig. De heiligheid van de geest wordt ook het felst bevochten en loopt 't meest gevaar, omdat de geest alleen in het naakte, loutere geloven staat en niet met tastbare dingen omgaat, zoals gezegd is. Zo komen er dan valse leraren op, die de geest naar buiten lokken. De een toont het werk, de ander de manier om vroom te worden. Wanneer de geest dan niet beschermd wordt, valt hij omlaag en volgt hen. Hij belandt bij de uiterlijke werken en praktijken en meent daarmee vroom te worden. Maar op hetzelfde moment is het geloof verloren en is de geest dood voor God."

p.55 *Geloof is een levendige beweging van de ziel naar God toe.*

"Want wij maken God niet groot in zijn wezen dat onveranderlijk is, maar in onze erkenning en in ons gevoel; dat wil zeggen, wanneer wij veel van hem houden en naar hem opzien, vooral omwille van zijn goedheid en zijn genade. Daarom zegt de heilige moeder niet: *mijn stem of mijn mond, ook niet mijn hand, ook niet mijn gedachten, ook niet mijn verstand of wil maakt groot de Heer.* Er zijn er immers velen die God met luider stem prijzen, met schitterende woorden preken, veel over hem spreken, disputeren, schrijven en schilderen, velen die over hem nadenken en die met hun verstand en speculerend naar hem zoeken, bovendien velen die hem met valse vroomheid en met verkeerde bedoelingen verheffen. Maar zij zegt: *Mijn ziel maakt hem groot.* Dat is, geheel mijn leven en bewegen, mijn zinnen en mijn krachten houden veel van hem. Zodat ze zich voelt, alsof ze, aan alles ontrukkt, zich in hem bevindt en in zijn genadig welbehagen is opgenomen, zoals het volgende vers (Lucas 1: 47: "in jubel is mijn geest over God, mijn redder") toont.

Op dezelfde wijze ervaren wij dat wanneer iemand ons buitengewoon goed doet, als het ware heel ons wezen zich naar hem toe beweegt en we zeggen: O, ik houd veel van hem. Dat betekent eigenlijk, mijn ziel maakt hem groot. Hoeveel te meer zal dan zo'n levendige beweging in ons opkomen wanneer we Gods goede gaven ervaren, die in zijn werken overstelpend groot zijn. Dan schieten al onze woorden en gedachten te kort en de ziel en heel ons wezen moeten zich laten bewegen, want het is alsof alles graag zou bezingen en vertellen wat in ons leeft."

p.80

"Zich afgangstig vergelijken met anderen, verstikt de lof.

Zo vindt men thans velen die Gods goedheid niet loven omdat ze zien dat ze niet evenveel hebben als Sint Petrus of een andere heilige of als deze of gene op aarde. Wanneer ze ook zoveel hadden – menen ze – zouden ze God ook wel willen loven en liefhebben. Ze slaan er geen acht op dat ze toch overstelpt zijn met Gods goede gaven, die ze niet onderkennen, zoals het lichaam, het leven, het verstand, bezittingen, eer, vrienden en de dienst van de zon en al het geschapene. Zij zouden, wanneer ze alle goede gaven van Maria hadden, God daarin toch niet onderkennen en loven. Want, zoals Christus zegt, Lucas 16: 10: *Wie in het geringe en weinige trouw is, die is ook in het grote en vele getrouw. En wie in het weinige ontrouw is, die is ook in het vele ontrouw.* Daarom verdienen ze dat ze het vele en grote niet ontvangen, omdat ze het kleine en weinige versmaden. Maar wanneer ze God in het kleine zouden loven, dan zouden ze het grote ook in overvloed ontvangen. Dat komt omdat ze naar omhoog zien en niet naar wat zich onder hen bevindt. Wanneer ze naar beneden zouden kijken, zouden ze velen vinden, die misschien nog niet half van hen gelijk zijn en toch wel tevreden zijn met God en Hem loven."

p.82

"Maria gaat voorop in de lofprijzing van Gods barmhartigheid. Zij roemt het 'aankijken' van God als Gods grootste werk.

Het eerste werk van God in Maria is, bekent zij, het aankijken. Dat is ook het grootste, waar alle andere van afhangen en uit voortvloeien. Want waar het gebeurt dat God zijn aangezicht tot iemand wendt, hem aankijkt, daar is louter genade en zaligheid, daar moeten alle gaven en werken volgen. Zo lezen we in Gen. 4: 4 dat Hij zag naar Abel en zijn offer, maar Kain en zijn offer zag Hij niet. Hier komen ook de talrijke gebeden in het psalter uit voort, dat God zijn aangezicht naar ons toekere, het niet verberge, het over ons wil laten lichten en dergelijke. En dat ze dat zelf ook voor het grootste houdt, toont ze door te zeggen: Ziet toch, omwille van dit aankijken zullen kindskinderen mij zalig spreken."

p.82

"Met haar lof van het aankijken van God geeft hij God alleen de eer.

Let op de woorden, ze zegt niet dat men veel goeds over haar zal vertellen haar deugd zal prijzen, haar maagdelijkheid of deemoed zal verheffen of in een of ander lied haar daden zal bezingen. Maar alleen daarom dat God haar heeft aangekeken, zal met zeggen: Zij is zalig. Dat is toch God eer brengen, zo zuiver, dat het niet zuiverder kan. Daarom wijst zij op het aankijken en zegt: *Ecce enim ex hoc*, zie toch van nu af zullen mij zalig spreken enz. Dat wil zeggen, vanaf het ogenblik waarop God naar mijn nietigheid gezien heeft, zal ik zalig geprezen worden. Daarin wordt *zij* niet geprezen, maar Gods genade die over haar kwam. Ja, zij wordt veracht en veracht zichzelf waar ze zegt dat haar nietigheid door God is gezien. Daarom roemt ze haar zaligheid ook voordat ze de werken die God aan haar gedaan heeft, verhaalt en doet dat alles tezamen toekomen aan Gods aankijken van haar nietigheid."

p.89

"De lof van de gaven van komt pas na de lof van de genade.

Hier bezingt zij alle werken tezamen die God aan haar gedaan heeft en ze houdt een goede volgorde aan. In het vorige vers heeft zij gezongen over Gods aankijken en zijn genadige wil jegens haar, wat, zoals gezegd, ook het grootste en het hoogtepunt van alle genade is. Hier zingt zij over de werken en gaven, want God geeft sommigen vele goede gaven en siert hen rijkelijk, zoals Lucifer in de hemel, en strooit zijn gaven onder menigten, maar daarom kijkt Hij hen nog niet aan. De goede gaven zijn slechts geschenken die tijdelijk voortduren, maar zijn genadig aankijken is het erfgoed dat eeuwig blijft. Zoals Sint Paulus zegt in Rom. 6: 23: *De genade is het eeuwige leven*. In de goede gaven geeft Hij het zijne, in het genadig aankijken geeft Hij zichzelf. In de goede gaven ontvangt men zijn hand, maar in het genadig aankijken ontvangt men zijn hart, geest, gemoed en wil. Daarom beschouwt de zalige maagd het aankijken als het grootste en eerste en zegt niet allereerst: *Alle kindskinderen zullen mij zalig prijzen omdat Hij zulke grote dingen gedaan heeft* - waarover dit vers spreekt - maar, *dat Hij op mij, nietige, en op mijn nietigheid neergekeken heeft*, waarover het voorgaande vers spreekt. Waar een genadige wil is, daar zijn ook gaven, maar omgekeerd is er niet een genadige wil waar de gaven zijn. Daarom is het juist dat dit vers na het vorige komt...
...Zo wil God dat zijn kinderen zichzelf niet troosten met zijn goede gaven en geschenken, hoe groot en hoe talrijk ze ook mogen zijn, geestelijk of lichamelijk, maar dat ze zich troosten met zijn genade en met hem zelf, zonder echter de gaven verachten."

Ds. Louisa Vos

MENSWORDING

In het lied *Vanwaar zijt gij gekomen* (OK Gb 592; Lb 494) schrijft Huub Oosterhuis: *Vanwaar zijt gij gekomen, wij wisten niets van u. In onze stoutste dromen was God nooit hier en nu*". Ik vind dat een intrigerende uitspraak, dat God nooit hier en nu geweest zou zijn.

Van oudsher is de verbondsnaam van God immers "Ik ben" als een onbegrensd, dat wil zeggen: als een niet door plaats of tijd begrensd, er-zijn. Soms wordt dit zijn van God op een heel absolute manier begrepen, als een zijn dat zich aan de bestaande werkelijkheid onttrekt. Maar dat is eigenlijk naar mijn idee niet zo bijbels.

Het zijn van God is geen filosofische abstractie, het is een relationeel zijn. De ondoorgrondelijkheid van God verschilt in de praktijk niet zoveel van de fundamentele ondoorgrondelijkheid van mijn naaste.

Wanneer we geloven dat God zich ook kenbaar openbaart, betekent het niet anders dan dat we God, net als elkaar, nooit ten volle kennen. Omdat God God is en onze naaste een mens als wij, denken we dat we elkaar kunnen kennen, maar dat is een fictie. Ieder mens is een geheim, zelfs voor zichzelf. Er is altijd een deel dat ongeopenbaard is. Dat betekent dat we ons altijd open moeten houden voor het onbekende van elkaar en de blik niet mogen afsluiten door een quasi weten wie de ander is.

Omdat we God ondoorgrondelijk noemen, houden we ons open naar het initiatief van Godswege. Dit initiatief openbaart zich in zijn betrokkenheid op de ellende van zijn volk. God buigt zijn hemel omlaag om het reddend tegemoet te komen. De Aanwezigheid van de Eeuwige trekt met zijn volk mee onderweg door de woestijn naar het beloofde land. En in de "volheid van de tijden" zoals het heet openbaart God zich in de menswording.

Het concept van de menswording is een grote verworvenheid in het geloof. Het vertelt dat God zo nabij wil komen aan zijn mensen dat hij zelf incarneert. Geen verre God. Geen God die zich opsluit in zijn hemel. Maar een God die in mensen wonen wil. De mens is als woonplaats niet te gering.

Daarmee wordt ons mensbeeld ineens bevrijd van een eenzijdige onwaardigheid en zondigheid en een verdoemdheid ten dode. Ineens zijn we vindplaats van God, getuige van zijn aanwezigheid in de wereld, heilsmogelijkheid. Waarlijk een vreugdevolle boodschap voor alle mensen.

Het hier en nu van God wordt mede bemiddeld door ons wanneer we leven in zijn liefde en in verbondenheid met onze naasten. Door zijn aanwezigheid in ons worden wij meer mens. Wellicht zal men zeggen dat dit geen recht doet aan de uniciteit van de incarnatie in Christus. Maar juist als kerk en lichaam van Christus hebben we deel aan de identiteit van Christus. In Christus overheerst niet de individuele identiteit maar de gemeenschappelijke, als de eenheid van hoofd en lichaam, christus totus. Als volk van God in de Geest zijn we plek van Godsopenbaring. In Hem ontvangen we een nieuwe gezamenlijke identiteit die gericht staat op de nabijheid en zichtbaarheid van het Rijk van God.

Ward Cortvriendt

EVANGELISCH-LUTHERSE DIENSTEN IN 2019

Iedere eerste zondag van de maand is er in de Lebuinus een Lutherse dienst. Tenzij die eerste zondag op een kerkelijke hoogtijdag valt.

Het rooster van voorgangers voor 2019 ziet er zo uit:

6 januari: ds. Nico Pronk

3 februari: ds. Frans Wiersma

3 maart: ds. Andrea Fuhrmann

7 april: ds. Herman Koetsveld (kanselruil met PG Hengelo)

5 mei: ds. Nico Pronk

2 juni: ds. Otto Mulder

7 juli: ds. Louisa Vos

4 augustus: ds. Frans Wiersma

1 september: ds. Louisa Vos

6 oktober: ds. Otto Mulder

3 november: ds. Frans Wiersma

1 december: ds. Andrea Fuhrmann

U ziet een nieuwe naam op de lijst, die van ds. Nico Pronk. Hoewel, nieuw is hij voor velen van ons niet. Al enige jaren bezoeken hij en zijn partner heel geregeld diensten in de Lebuinus kapel.

Hieronder stelt hij zich aan u voor:

"Er is gevraagd mezelf met een enkel woord aan u voor te stellen. Dat omdat ik vanaf januari 2019 een paar keer per jaar zal voorgaan in de liturgieviering van de ELG in Hengelo.

Ik ben predikant in de PKN, in 1984 begonnen in N. Holland: in Oudkarspel en omliggende dorpen (een combinatie van 4 gemeenten). Daarna heb ik gewerkt in Zwaag-Risdam, een ouder Noord-Hollands dorp en een nieuwbouwwijk van Hoorn. De laatste 13 jaar was ik predikant van de hervormde (later PKN-) gemeente te Haaksbergen-Buurse. Begin dit jaar, 2018, ben ik ietwat vervroegd, met emeritaat gegaan. Toen heb ik mezelf beloofd minstens driekwart jaar niets te doen wat met het werk te maken had. En dat is heel goed gelukt!

Die periode is voorbij en nu krijg ik de kans om weer her en der in de liturgie voor te gaan. En dat opnieuw met heel veel genoegen.

Graag werk ik in oecumenisch verband. In Hoorn, waar ook een Lutherse gemeente bestaat, was er een uitstekend en hartelijk contact met de Lutherse collega.

Vanaf september jl. ben ik, net als mijn echtgenoot, gastlid van de Oudkatholieke Kerk, statie Twente en Ommelanden.

En sinds 2016 ben ik lid van het bestuur van de Liturgische Kring (zie website)."

Nico J. Pronk

U weet dat de leiding van de cantorij (en de muziek in het geheel) in de Lutherse diensten in handen van dhr. Gerrit Baas is, zowel in de 'gewone diensten' als in de diensten met een bijzondere bijdrage van de cantorij. Over deze 'bijzondere diensten' volgt hier een bericht van de cantor:

"We zijn nog maar net uitgezongen op de eerste zondag van de Advent over 'Machet die Tore weit und die Türen in der Welt hoch, daß der König der Ehren einziehe!' of er komt een vraag naar de 'bijzondere' bijdragen van de 'Maarten Luther cantorij' in de komende maanden.

Welnu, zondag 3 februari is het al weer zover, dan hopen we de koraalcantate 'Was Gott tut, das ist wohlgetan' van Johann Pachelbel tot klinken te brengen. Van dit lied vindt u drie coupletten in het Liedboek (2013) onder nummer 909, maar in deze cantate klinken er vier.

Op Palmzondag, 14 april 2019, zullen de woorden 'Hosianna, dem Sohne David!', worden verklankt onder meer in een compositie van Georg Philip Telemann.

Tijdens de Goede week worden in de dienst op de Goede Vrijdag een aantal koralen uit de Johannes Passion van Johann Sebastian Bach gezongen, waar u als deelnemer aan de viering ook een bijdrage aan kunt leveren.

En verder levert de cantorij natuurlijk iedere dienst een bijdrage en misschien lijkt die niet altijd 'bijzonder' toch wordt die vaak door ons als 'lofzangers' wel als bijzonder ervaren. Dat hopen we dan ook te blijven doen in de periode na Pasen.

In het najaar zijn er weer plannen voor cantatediensten, maar daarover te zijner tijd meer."

Gerrit Baas

GEZAMENLIJKE DIENSTEN OUD-KATHOLIEKE STATIE EN EVANGELISCH-LUTHERSE GEMEENTE

Voor het derde jaar zullen we als oudkatholieken en lutheranen in de periode van Aswoensdag tot en met Pinksteren ook gezamenlijk optrekken in de diensten. Dit willen we sterk benadrukken: gezamenlijke diensten! Hierbij is besloten dat in de regel in deze diensten niet twee presiderende voorgangers zijn. Dat is helemaal niet nodig. De gezamenlijkheid hangt niet van de voorganger af. Het zou juist het onderscheid benadrukken. Eén dienst vormt een uitzondering, die op Aswoensdag. De reden daarvoor is dat we van beide kanten willen bijdragen aan het wegnemen van drempels bij u, zo die er zijn. Dit laatste weten we niet zeker. Maar we krijgen wel signalen van mensen die moeten wennen aan 'een kruisje halen', die het niet van huis uit gewend zijn (ik overigens ook niet) en er vragen over hebben. Om deze reden willen we het graag zo doen: allebei (pastoor Ward Cortvriendt en ik) gaan voor. En wij hopen dat dit een goede uitwerking op u heeft. En wij hopen ook dat u ons weet te vinden wanneer u op voorhand vragen heeft over de viering op Aswoensdag. Graag verwijs ik u ook naar de Lebuinus van voorjaar 2018 waarin pastoor Ward Cortvriendt over Aswoensdag schreef: *"Aswoensdag markeert het begin van die reis. We bezinnen ons veertig dagen lang op de betekenis van ons mens zijn; onze verantwoordelijkheid jegens God en de naaste en de geschapen wereld waarin wij mogen leven. We gedenken enerzijds de broosheid van ons menselijk bestaan en anderzijds onze roeping tot gerechtigheid. In deemoed tekenen we ons met as, teken van onze sterfelijkheid en van onze bereidheid om ons te bekeren. Teken ook van ons vertrouwen dat Gods genade ons in onze sterfelijkheid en broosheid tegemoet komt. Deemoed gekroond door geloof en vertrouwen. Broosheid en sterfelijkheid staan in het teken van de opstanding die wij mogen verwachten. Teken van de nieuwe mens die afscheid neemt van de oude mens. Teken van onze bereidheid om de weg met Jezus te gaan om met Hem te verrijzen. De as waarmee we ons tekenen is afkomstig van de verbranding van de palmtakken waarmee we op Palmzondag de Heer verwelkomen".*

*Voorgangers in de **gezamenlijke diensten** Aswoensdag – Pinksteren 2019*

Aswoensdag: ds. Louisa Vos en pastoor Ward Cortvriendt

Palmzondag: pastoor Ward Cortvriendt

Witte Donderdag: ds. Louisa Vos

Goede Vrijdag: ds. Louisa Vos

Paasmorgen: pastoor Ward Cortvriendt

Pinksteren: pastoor Ward Cortvriendt

LEBUINUS KAPEL HENGELO - MAALTIJD EN GESPREK

Al enige jaren houden we per jaar enkele bezinnende bijeenkomsten die beginnen met een eenvoudige broodmaaltijd, waarna een thematisch gesprek. De avond wordt afgesloten met een korte gebedsdienst. We doen dit als lutherse en oudkatholieke geloofsgemeenschappen, die de Lebuinuskapel delen, samen. De bijeenkomst heeft altijd een oecumenisch karakter en bevat onderwerpen die van belang zijn in de oecumene. In

de komende maanden zijn er drie bijeenkomsten gepland waarin het zal gaan over avondmaal/eucharistie. Met name gaat het dan om de betekenis van de gebruikte symbolen en van symboolhandelingen in de liturgie. Het sluit aan bij verschillen en overeenkomsten in de beleving van hetgeen gevierd wordt. Het gaat bijvoorbeeld over het brood en wat de betekenis ervan in de liturgie is. Daar wordt verschillend over gedacht. Door er met elkaar over te praten leren we elkaar beter te begrijpen. En begrip bevordert de fundamentele eenheid van de kerk van Christus.

U bent van harte uitgenodigd om deel te nemen. Ook wanneer u niet alle avonden kunt: welkom!

De eerste avond zou plaatsvinden op 28 november. Het ging wegens te weinig belangstelling niet door. Er zijn nog twee data gepland: 20 februari 2019 en 27 maart 2019. Bij dezen doen wij aan u allen een oproep: kom!

Tijdstip: inloop 17.45; maaltijd 18.00; afsluiting 20.00 à 20.15 uur.

Vanwege de inkopen is het fijn wanneer u zich uiterlijk de maandag voor de bijeenkomst aanmeldt. Dit kan bij dhr. Andre Zandbelt, a.zandbelt@planet.nl of bij ds. Louisa Vos, louisa.vos@gmail.com of 06 44113497/06 20617223.

Ward Cortvriendt en Louisa Vos